OP WEG NAAR DE BEGROTING 2022

Bijeenkomst met de Gemeenteraad 17 juni 2021

KADERNOTA 2022 IN EEN NOTEDOP

- Jaarschijf 2022 is na verwerking integrale afweging college sluitend voor structurele lasten en baten
- Tekorten in meerjarenraming oplopend naar € 2,5 miljoen in 2025
- Aan de ene kant onzekerheid over de inkomsten van het rijk en aan de andere kant verplichting om reëel ramen.
- Reëel ramen is verwerkt in o.a. 1e berap 2021 (€ 2 miljoen nadeel)
- Onzekerheid van inkomsten blijft tot besluit nieuw kabinet

KADERNOTA 2022 IN EEN NOTEDOP

- Voor behoud toezicht op afstand is het voldoende om alleen jaarschijf 2022 sluitend te hebben voor structurele lasten en baten
- In coalitieakkoord is echter opgenomen meerjarig sluitende begroting
- Hoe groot de financiële opgave wordt voor 2023 e.v. is nog niet duidelijk, wacht op besluiten van het kabinet.
- Tekort van kadernota 2022 vanaf 2023 is met aannamen uit de begrotingscirculaire van de provincie.
- Niet verwerkt is besluit verhoging inkomsten jeugd incidenteel voor 2022 op basis van advies arbitragecommissie jeugdzorg

ONZEKERHEDEN BIJ DE INKOMSTEN RIJK

(WACHT OP BESLUIT NIEUW KABINET)

Wat	Financieel Effect
Onduidelijkheid over accres 2022 • Meicirculaire (o.a. bijstelling accres 2022) • Wijziging normeringssystematiek (onzeker tot nieuw kabinet)	Voorlopige doorrekening: gering netto nadelig effect vanaf 2024. Waarschijnlijk gaat dit in vanaf accres 2023
Herijking gemeentefonds Ingroeipad van € 15 p. inw. voor 2023 en 2024	Netto effect voor 2023 € 1,2, voor 2024 € 2,4 en vanaf 2025 structureel € 3,5 miljoen
Afschaffen opschalingskorting	Bij volledig afschaffen: voordeel € 0,4 voor 2022 tot circa € 2 miljoen vanaf 2025.
Structurele extra middelen jeugdzorg Advies arbitragecommissie: extra middelen nodig van € 1,9 miljard vanaf 2022 af te bouwen naar € 800 miljoen in 2028.	Nog niet bekend hoe dit verdeeld wordt Gebaseerd op algemene verdeling: € 5 miljoen in 2022 aflopend naar € 2 miljoen in 2028 extra t.o.v. kadernota 2022
Extra middelen voor uitvoering klimaatakkoord en uitvoering Omgevingswet	Geen rijksmiddelen geen uitvoering

WELKE KEUZES ZIJN ER DAN?

- Verlagen van de lasten
- Verhogen van de inkomsten
- Minder voorzichtig ramen / eigen inschattingen maken
- Geen sluitende meerjaren begroting

Elke keuze heeft gevolgen, effecten op de samenleving en risico's.

HOE ZIJN WE GEKOMEN TOT DEZE KEUZES?

- Begroting heeft totale lasten van circa € 230 miljoen
- Niet alles is beïnvloedbaar (denk aan kapitaallasten, bouwgrondexploitaties)
- Er is op hoofdlijnen gekeken waar de “technische” keuzes liggen
- Het is een objectieve opsomming aangedragen vanuit de organisatie

UITGEWERKTE TECHNISCHE KEUZES

- Vanuit financieel perspectief zijn er 9 grote beleidsterreinen, die lokaal beïnvloedbaar zijn.
- Deze hebben een beslag op de begroting van € 160 miljoen
- Per beleidsterrein is aangegeven:
  - Welke keuze is er?
  - Wat is het effect / risico?

ALGEMEEN

Keuzes	Risico / effect
Verlagen lasten • Activiteiten / werk schrappen • Kwaliteitsniveau verlagen	 • niet (volledig) uitvoeren van (niet) wettelijke taken • minder woon- en leefklimaat • minder veiligheid / hogere kosten voor herstel
Verhogen inkomsten • Actief op zoek naar subsidie of medefinanciers • Verhogen diverse belastingen	 • Verhoging administratieve lasten (verantwoording subsidie) • Activiteit vervalt zonder medefinancier • Hogere kosten voor inwoners / bedrijven • Minder aantrekkelijk voor vestiging • Meer gebruik minima regeling

ALGEMEEN

Keuzes	Risico / effect
Minder voorzichtig ramen • Niet meer ramen vanuit maximum • Kleinere aantallen ramen want maximaal gebruikt komt weinig voor	• Minder ruimte voor opvangen onverwachte omstandigheden • Minder flexibel, vergroten kans op illegaal gebruik • Overschrijding budget / interen eigen vermogen

MAATSCHAPPELIJK VASTGOED

Keuzes	Risico / effect
Verlagen lasten • Verlagen vastgestelde onderhoudsniveau • Combineren van verschillende functies in een gebouw	• Verminderde kwaliteit gebouwen, afnemen beeldkwaliteit, risico op verpaupering en op termijn hogere kosten • Minder gebouwen nodig voor maatschappelijke functies, risico op overbezetting
Verhogen inkomsten • Afstoten / verkopen van niet gebruikte gebouwen	• Lagere kosten en Incidentele inkomsten • Minder ruimte voor maatschappelijke functies, overbezetting overige gebouwen
Minder voorzichtig ramen • Temporiseren onderhoud	• Jaarlijkse kosten dalen, verminderde kwaliteit gebouwen, afnemen beeldkwaliteit

OPENBARE RUIMTE
(Verhardingen € 4,5 milj. – Groen € 4,3 milj.)

Keuzes	Risico / effect
Verlagen lasten • Verlagen kwaliteitsniveau verhardingen • (Gedeeltelijk) schrappen van investeringen vervanging wegen • Verlagen beeldkwaliteit groen en reiniging in winkelgebieden van A naar B. • Verlagen snoeifrequentie	• Schade neemt toe, beeldkwaliteit neemt af, levensduur neemt af. Risico op ongelukken, hogere kosten wegens vroegtijdige vervanging • Beeldkwaliteit neemt af • Minder aantrekkingskracht voor bezoekers • Risico op meer klachten en ontevreden inwoners en inwoners gaan zelf aan de slag • Verminderen woon- en leefklimaat
Verhogen inkomsten • Degeneratiekosten • Kabels en leidingen	• Weerstand lastenverhoging inwoners

ONDERWIJS

(LEERL.VERVOER € 1,0 MILJ. SUBS./PEUTEROPVANG € 0,4 MILJ. –ONDERWIJS ALGEMEEN € 0,8 MILJ.)

Keuzes	Risico / effect
Verlagen lasten • Verlagen subsidie Peuteropvang • Vergroten afstand leerlingenvervoer • Verlagen kwaliteitsniveau onderwijshuisvesting • Op termijn samenvoegen van scholen en schoolgebouwen	• Minder voorbereid op school • Risico op toename vraag naar ondersteuning • Hogere kosten ouders • Risico dat kinderen dan minder contacten hebben in de buurt. • Mindere kwaliteit voor ventilatie, gezondheid, energieneutraliteit en duurzaamheid • Risico op verminderen draagvlak vanuit schoolbesturen voor samenwerking • Grotere afstand tot school • Risico op het ontstaan van te grote scholen
Verhogen inkomsten • Verhogen leges kinderopvang	• Hogere drempel voor starten gastouder. • Risico op minder gastouders, imagoschade.

SPORT
(€ 5,5 milj.)

Keuzes	Risico / effect
Verlagen lasten • Verminderen accommodatiesubsidie aan de sportverenigingen	• Hogere kosten clubs, verhoging contributie, financiële problemen clubs • Risico op vermindering aantal clubs en vermindering deelname sport
• Verminderen van ledensubsidie sportclubs	• Zie hierboven
• Verminderen speel- en sportvoorzieningen	• grotere afstand naar voorzieningen • risico voor overbezetting voorzieningen.

CULTUUR
(TOTAAL € 6,8 MILJ.)

Keuzes	Risico / effect
Verlagen lasten • Verminderen / stoppen subsidie Grootste zijn: Phoenix € 1,6 miljoen, Bibliotheek € 1,6 miljoen– Theater DBK € 1,1 miljoen Amateurverenigingen: € 0,6 miljoen • Verminderen voorzieningen voor cultuur	• Stoppen amateurverenigingen / verminderen activiteiten • Risico op verminderde betrokkenheid bij gemeenschap • Minder aantrekkelijk woon- en leefklimaat • Vermindering toegankelijkheid • Risico op sluiting vestigingen, beperking openingstijden

SOCIAAL DOMEIN (WMO EN JEUGD)
(JEUGD € 20,6 MILJ. – WMO € 15,4 – MAATSCH.PARTNERS € 5,7 MILJ.)

Keuzes	Risico / effect
Verlagen lasten • Instroom verminderen • Verlagen subsidie maatschappelijke partners, voorliggende voorzieningen en preventie	• Langere wachttijden, minder instroom • Risico op ernstiger worden problematiek op termijn hogere kosten • Verschraling voorzieningen, minder inzet op preventie. • Risico op toename vraag naar specialistische hulp en wachtlijsten bij welzijn
Minder voorzichtig ramen • Autonome groei niet verwerken in budget (is al verwerkt in kadernota) • Prijsindexatie niet volledig verwerken in budget (is al verwerkt in kadernota)	• Voor beide geldt dat budgetten en afspraken onder druk komen te staan. Dit betekent sturen op verminderen instroom om binnen budget te blijven • Voor beide geldt het risico op overschrijding budget / interen vermogen

SOCIAAL DOMEIN (WERK EN INKOMEN)

(BUIG € 13,1 MILJ. – BB € 3,0 – WSW € 14,0 Participatie werk € 1,8 MILJ.)

Keuzes	Risico / effect
Verlagen lasten • Kiezen om alleen kansrijke doelgroepen aan werk te helpen • Minimaregelingen (al dan niet gedeeltelijk) schrappen of versoberen, inkomensgrens verhogen	• Verslechtering situatie niet kansrijke groepen • Risico dat inwoners te laat worden geholpen • Minder gebruik, verslechtering situatie van groepen die niet meer gebruik kunnen maken • Risico dat mensen met financiële problemen langer buiten beeld blijven.

3 GROOTSTE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN
(ODBN € 2,6 MILJ. - VR € 4,7 MILJ. - GGD € 2,8 MILJ.)

Keuzes	Risico / effect
Verlagen lasten • Bijdrage aan GR verlagen • Minder werkzaamheden afnemen bij GR	• GR kan taken niet meer volledig uitvoeren • Relatie met regio gemeenten komt onder druk • Vermindering van kwaliteit
Minder voorzichtig ramen • Kosten ODBN berekenen op basis van gedifferentieerd uurtarief	• Als gerealiseerde uren afwijken af van de verwachte uren risico op overschrijding budget

BEDRIJFSVOERING
(PERSONEEL € 42,0 MILJ. – ICT € 4,0 – RENTE € 2,5)

Keuzes	Risico / effect
Verlagen lasten • Verminderen formatie	• Een deel van het werk wordt niet uitgevoerd. • Risico op toename werkdruk en hoger verzuim. • Kwaliteit wordt minder. Risico op niet voldoen aan wettelijke eisen
• Minder inzet op audits en beveiligingsmaatregelen	• Onvoldoende zicht op kwaliteit beveiliging. Risico op hacks, gegevens op straat, imagoschade.
Minder voorzichtig ramen • Ander uitgangspunt van ramen personeelskosten	• Minder ruimte om knelpunten op te lossen.
• Rekenrente gelijk aan marktrente	• Lagere doorberekening rente, risico dat bij hogere marktrente moet worden bijgesteld. • Voor beide geldt het risico op overschrijding budget / interen vermogen

LOKALE INKOMSTEN

Keuzes	Risico / effect
OZB • OZB meer dan trendmatig verhogen • Verlaging kosten Riool inzetten voor verhoging OZB	• (1% verhoging is € 200.000 meer bestedingsruimte, hoeveel € 3 bij WOZ waarde van € 289.000) • Meer lasten voor groot deel inwoners
Riool en afval Meer kosten toerekenen aan Riool en afvalstoffenheffing	• Meer lasten voor groot deel inwoners
Leges Verhogen leges tot 100% kostendekkend (is al verwerkt in kadernota)	• Risico op meer dan 100% kostendekkend
Overige belastingen • Invoeren nieuwe belasting, bijv. Parkeren • Verhogen bestaande belastingen	• Meer inkomsten, effect is beperkt • Risico dat inkomsten niet gehaald worden

- Tot zo ver technische keuzes

- Politiek bestuurlijk vervolg in de raadsvergaderingen op 1 en 8 juli